

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 3 czerwca 2025 r.,
zażalenia skazanego z art. 279 §1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. J. S.
na zarządzenie Przewodniczącej X Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu
Okręgowego w Warszawie
z dnia 26 lutego 2025 r., w sprawie X Ka 104/24, o odmowie przyjęcia wniosku

p o s t a n o w i ł

**uchylić zaskarżone zarządzenie i przekazać sprawę do Sądu
Okręgowego w Warszawie X Wydział Karny Odwoławczy - do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Przewodnicząca X Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie zarządzeniem z dnia 26 lutego 2025 r., w sprawie X Ka 104/24, odmówiła przyjęcia wniosku J. S. sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 grudnia 2024 r., X Ka 104/24. Uzasadniając tę decyzję podała, że skazany złożył wniosek po terminie wskazanym w art. 422 § 3 k.p.k. Termin ten dla skazanego upłynął 7 stycznia 2025 r., a tymczasem złożył on wniosek w dniu 3 lutego 2025 r. W sprawie nie wstąpiły okoliczności z art. 422 § 2a k.p.k.

Na marginesie dodała, że wyznaczony z urzędu obrońca złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia, które zostało już sporządzony.

Zarządzenie zostało zaskarżone przez skazanego, który stwierdził, że ta decyzja została wydana w oderwaniu od realiów sprawy i bez rozważenia całokształtu obowiązującego porządku prawnego. Zarzucił naruszenie art. 42 ust. 2 Konstytucji, art., 6 ust. 3 lit. b Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka, art. 14 ust. 3 lit. b Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, art. 8 ust. 2 Karty Praw Podstawowych UE oraz przepisów dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady Europy 2012/3/UE z 22.05.2012 (prawo do informacji w postępowaniu karnym).

W związku z tym zarzutem wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i nakazanie sporządzenia i doręczenia mu uzasadnienia wyroku.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie jest zasadne. Za takim stanowiskiem nie przemawia jednak stwierdzenie naruszenia prawa oskarżonego do obrony, ale jego prawa do informacji.

Decyzja o braku podstaw do uwzględnienia wniosku złożonego na podstawie art. 422 § 3 k.p.k. wobec upływu przewidzianego przez ustawodawcę terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia była zasadna.

Wobec tego, że uzasadnienie wyroku zostało sporządzone, to pomimo upływu terminu do złożenia nadmienionego wniosku, należało ten wniosek zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 118 § 1 k.p.k. jako wniosek złożony w trybie art. 157 § 1 k.p.k. Przypomnieć należy, że zgodnie z brzmieniem tego przepisu, stronom oraz osobom, których orzeczenie bezpośrednio dotyczy, należy na ich żądanie nieodpłatnie wydać jeden uwierzytelniony odpis każdego orzeczenia. Odpis wydaje się z uzasadnieniem, jeżeli je sporządzono.

Odnosnie do zgłoszonego przez oskarżonego w uzasadnieniu zażalenia braku możliwości złożenia wniosku sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku przed jego wydaniem, to podkreślić należy, że w związku z wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 13.12.2018 r., skarga nr 21497/14, w sprawie Witkowski przeciwko Polsce to stanowisko uległo zmianie. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 1 sierpnia 2019 r., I KZ 5/19 (Lex nr 2745527): „*Złożenie przed ogłoszeniem wyroku wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie jego uzasadnienia nie zawsze powoduje odmowę jego*

przyjęcia. Będzie to bowiem uzależnione od okoliczności każdego indywidualnego przypadku, które powinny stać się przedmiotem oceny poprzedzającej wydanie w tym przedmiocie decyzji. Te okoliczności będą związane tak z osobą samego uprawnionego, jego ówczesną sytuacją faktyczną, jak i z ustaleniami co do wymiaru czasu dzielącego złożenie przedmiotowego wniosku od ogłoszenia wyroku, którego on dotyczy, czynionymi w kontekście przedstawionej w związku z tym przez uprawnionego argumentacji, dotyczącej przyczyny nie przestrzegania rygorów art. 422 k.p.k. Należy bowiem mieć na względzie, że Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku z dnia 13 grudnia 2018 r., 21497/14 (Witkowski przeciwko Polsce) uznał, że Polska naruszyła prawo skarżącego do rzetelnego procesu w sprawie karnej ze względu na nieuwzględnienie wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem złożonego na godzinę przed wydaniem tego wyroku. Trybunał przy tym stwierdził, że zaprezentowana w tej sprawie wykładnia była nadmiernie formalistyczna i doprowadziła do utraty przez skarżącego prawa do wniesienia apelacji. Taka wykładnia nie mogła więc służyć celowi zagwarantowania pewności prawnej rozstrzygnięć sądowych i prawidłowego sprawowania wymiaru sprawiedliwości, okazała się natomiast swoistą barierą uniemożliwiającą oskarżonemu skorzystanie z jego prawa do odwołania się od wyroku. Prawo dostępu skarżącego do sądu, a co za tym idzie, jego prawo do rzetelnego procesu w sprawie karnej zostało zatem upośledzone w samej swej istocie.”

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[J.J.]

[a.ł.]